

Obsah

Poděkování	XI
Předmluva	XII
I. ČÁST: Teoretické rámce	1
1 Poruchy autistického spektra (Romana Straussová)	3
1.1 Příčiny PAS	3
1.2 Teorie autismu a jejich role v intervenci	4
1.3 Společné charakteristiky sledované u dětí s PAS	16
2 Raný věk a poruchy autistického spektra (Romana Straussová).	19
2.1 Záchyt rizika PAS v raném věku	19
2.2 Rizikové faktory PAS v raném věku	22
2.3 Období po screening.	27
2.4 Očkování a autismus	28
2.5 Úzdava u PAS	29
3 Intervence v raném věku, výzkumy, nové trendy (Romana Straussová)	32
3.1 Prověřování programů ABA, přednosti a nedostatky	32
3.2 Role rodičů v terapeutických programech	36
3.3 Naturalistické modely	37
3.4 Terapie vedená rodiči	39
3.5 Zpřístupnění terapií nejen bohatým a nové směry terapií.	40
3.6 Intervence v prodromálním stadiu poruchy	46
3.7 Nejednotnost názorů na využívání intervencí u PAS	47
4 Rodina dítěte s poruchou autistického spektra (Marie Vágnerová)	49
5 Vývojové milníky zásadní pro změnu trajektorie PAS (Klára Došková). . . .	56
5.1 Novorozenec (narození – 1 měsíc).	56
5.2 Kojenecký věk (1 měsíc – 1 rok)	57
5.3 Batolecí období.	57
6 Genetické a epigenetické vlivy na rozvoj poruchy autistického spektra (Marie Vágnerová)	65

7 Časná a diferenciální diagnostika poruch autistického spektra (Magdalena Ryšánková)	71
7.1 Krátké seznámení s metodou ADOS-2	73
7.2 Role dětské a dospělé psychiatrie v ČR	74
7.3 Diferenciální diagnostika PAS u dětí v batolecím věku	76
7.4 Závěrečná doporučení.	85
8 Autismus a epilepsie (Hana Ošlejšková a Pavlína Danhofer, Senad Kolář a Lenka Knedlíková)	87
8.1 Epileptické záchvaty a epilepsie – základní pojmy a údaje	87
8.2 Výskyt epilepsií u dětí s autismem a naopak	91
8.3 Management farmakologické léčby epileptických záchvatů a epilepsií u dětí s autismem	95
8.4 Může být epilepsie či pouze epileptiformní aktivita v EEG příčinou autismu?	97
Shrnutí.	100
9 Komunikace u autismu (Lenka Pospíšilová)	101
9.1 Komunikace, sociální komunikace, jazyk a řeč	101
9.2 Koncept neurovývojových poruch	107
9.3 Poruchy komunikace	109
9.4 Poruchy zčásti charakterizované poruchou komunikace	122
9.5 Vztah DLD a PAS	128
Shrnutí	134
II. ČÁST: Intervence O.T.A.* v raném věku	139
10 Intervence O.T.A.* pro batolata (Romana Straussová)	141
10.1 Rodičovství batolete s PAS	142
10.2 Vazba rodič–dítě.	144
10.3 Morálka	151
10.4 Intenzitu intervence zajišťuje rodič	152
10.5 Program Rané intervence O.T.A.* v délce dvou let.	153
10.6 Hlas jako hlavní nástroj intervence	154
10.7 Rodič je v intervenci nezastupitelný.	156
11 O.T.A.* v souvislostech (Romana Straussová)	158
11.1 Geneze metody	158
11.2 Východiska metody a lidé ovlivňující její vznik	161
11.3 Historie prvních prověřování efektivity metody	164
11.4 Nová zjištění studie 2019–2022: Role imitace a porucha intelektu primární a sekundární	166
11.5 Komorbidity u PAS a vliv na výsledky intervence	169
11.6 Vývoj jazyka a řeči u batolat s PAS v programu O.T.A.*	171
11.7 Regres u PAS a jeho frekvence ve studii O.T.A.*	171
11.8 Poskytování O.T.A.* neproškolenými lidmi.	173

12	Zaměření terapeutických technik O.T.A.* (Romana Straussová)	175
12.1	Radost, sdílení radosti, lechtání	178
12.2	Pláč	179
12.3	Tempo interakcí	181
12.4	O.T.A.* ve vztahu k nefunkčním výchovným přístupům	182
12.5	Technika ANO série v intervenci O.T.A.*	184
12.6	Nastavování hranic, limitů	186
12.7	Sourozenci dětí s PAS v rodině	189
12.8	Elektronika v intervenčním programu	191
13	Práce s rodiči v programu O.T.A.* (Romana Straussová)	193
13.1	Vedení a zaměření intervence	193
13.2	Měřené chování při přímé práci rodičů	195
13.3	Kazuistické semináře	197
13.4	Terapeutické pobyty rodin	198
14	Terapeutický pobyt jako nedílná součást systémové podpory rodiny dítěte s PAS (Přemysl Mikoláš)	199
14.1	Přínosy terapeutického pobytu	199
14.2	Průběh terapeutického pobytu	205
15	Terapeut Rané intervence O.T.A.* (Romana Straussová)	207
15.1	Role terapeuta	207
15.2	Úskalí a přednosti intervence O.T.A.*	212
15.3	Traject plán v programu O.T.A.*	213
15.4	Supervize a pravidelná setkání terapeutů	217
15.5	Terapeut při setkání s rodinou	218
16	Klíčová oslabení u PAS z pohledu O.T.A.* (Romana Straussová, Klára Došková, Berta Burkoňová)	221
16.1	Emoce	221
16.2	Sebepojetí	223
16.3	Rozvoj komunikace v O.T.A.*	230
16.4	Sociální chování a interakce	240
16.5	Imitace	241
16.6	Představivost	242
16.7	Hra	243
16.8	Nežádoucí chování	246
16.9	Motivace a učení	251
16.10	Sebeobsluha	253
16.11	Smyslová precitlivělost a fungování dítěte v běžných činnostech	255
16.12	Stravování a příjem potravy	256
16.13	Spánek u dětí s PAS v raném věku	258
	Shrnutí (Romana Straussová)	261

III. ČÁST: Praktické výstupy	263
17 Výzkumná studie Rané intervence O.T.A.* u batolat (<i>Romana Straussová</i>)	265
18 Evaluace projektu k ověření účinnosti Rané intervence O.T.A.* u 100 batolat s PAS (<i>Martin Nekola, Pavlína Janošová, Romana Straussová</i>)	267
18.1 Dopadová evaluace Rané intervence O.T.A.*	267
18.2 Kontrafaktuální evaluační designy	267
18.3 Výsledky kontrafaktuální dopadové evaluace	272
18.4 Výsledky dalších šetření	276
18.5 Výsledky z hlediska rodičovských charakteristik a výsledky rodičovské spokojenosti	279
18.6 Závěry a doporučení dopadové evaluace	281
Shrnutí	285
19 Příběh rodiny v programu O.T.A.* (<i>Hana Janušková</i>)	287
19.1 Začátek práce v intervenci	288
19.2 Druhý měsíc v intervenci	290
19.3 Po několika měsících v intervenci	292
19.4 Terapeutický pobyt s CTA	294
19.5 Další měsíce terapie	295
19.6 Rodič-terapeut nemá kdy odpočívat	297
19.7 Druhá polovina prvního roku v terapii	297
19.8 Jeden rok v terapii	299
19.9 Ukončování intervenční péče O.T.A.*	301
19.10 Co může přinášet vyčerpání z rodičovství dítěte s PAS a na co je třeba myslet	302
20 10 výchozích kroků programu O.T.A.* pro batolata (<i>Romana Straussová</i>)	304
Medailonky autorů	312
Literatura	316
Seznam zkratk	338
Souhrn	342
Summary	343
Rejstřík	344